

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Előfizetési árak:
 Helyben és postán külföldre.
 Egy évre . . . . . 10 frt.-kr.
 Fél évre . . . . . 5 —
 Negyed évre . . . . . 3 —
Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény: Nagy-hatvan-utca, 1564. szám, Dusóczy ház, — a munkásságba bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:
 J. L. K. LAJOS és társai.
 OSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban KUTASI IMRE könyvnyomdájában a postahivatalok utján.

Hirdetési díj:
 Négy hasábolj per sorért 5 kr.
 Hirdetési díj a hirdetés első napján a 10-ot elcsúszkázott sorokéval.
 Hirdetési díj minden külön bejelentésért 30 kr.
 Hirdetési díj reklámot magában foglaló újdonságokra 50 krajcár.
 „Nyilászó” ben megjelölt közlemény minden per sor 30 kr.
 Hirdetési díj a hirdetés első napján a 10-ot elcsúszkázott sorokéval.
 Hirdetési díj minden külön bejelentésért 30 kr.
 Hirdetési díj reklámot magában foglaló újdonságokra 50 krajcár.
 Kéziratok vissza nem adandók.

Gyász-magyarok.

(Az elvtagadókhoz.)

Nem, nem ők a gyász-magyarok,
 Kik elfutottak a csatán,
 S vágott füllel, csonka orral,
 Jártak kolduin azután. . . .
 Nem ők a magyarok csupán! . . .

Ti, kik a jogküzdelemben
 Hitet, elvet eladtátok;
 Meggyalázza, megtaposva,
 Véren szerzett szép hazátok, —
 Rátok illik e név, rátok!

Nem nyírát ugyan bakó el
 Füleketek miként régen. . . .
 Önmagotok nyirtátok meg
 Magatokat hirben, névben. . . .
 Az-e, vagy ez nagyobb szégyen?

Gyávaság ez? . . . Vaj ki tudna
 Ennek igaz nevet adni? . . . .
 Kegyvadászó lojalitás?
 Kábító ámulat, vagy mi? . . . .
 Jobb bizonytalán abba hagyni! . . .

Régi hősök, kik ragyogtok
 Fenn a fényes csillagokban,
 Unokákon eltekintve,
 Lelketek haragra lobban:
 >Ki jár a dicső nyomokban?<

Nem olyan már a magyar név,
 A milyen volt hajdanában,
 A midőn Botond fölírta
 Ős Bizáncra, haragjában. . . .
 . . . Más idők jöttek hiában!

Hős magyarból lőn Magyarok
 Büszke karvaly, papagály! . . . .
 Bánja is, csak fényes legyen,
 Habár érzékalitot zár rá. . . .
 Hisz künn ócska fészek várna!

Nem repülni, a szabadban,
 Szárnyait büszkén kitérve,
 Csak csevegni szűk szalonban,
 S szállni ottan vállról vállra,
 Hizelegve, farkcsóválva. . . .

Ez lőn e faj mániája. . . .
 De ne bánjátok, hiszen >szélye< ez!
 *Vonatkozással a közelebb lefolyt képviselő választásokra

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

ILONKÁNAK.

Enyémnek mondhatlak hát végre,
 Enyémnek drága kedvesem,
 Együtt fogunk evezni ketten
 Keresztül a nagy tengeren,
 A melyet életnek neveznek,
 Van rajta dagály és apály. . . .
 A boldogság virága vár ránk
 Habbal körített partinál.

Én a tied, te az enyém vagy,
 Szívünk frigye örök marad,
 Nem tépheti szét az irigység,
 Se vész, se vihar támadat, —
 Öv-szárnyával áll felettünk
 A szerelemnek anyala —
 Szívárvány-színi lesz egünk,
 Ezelőtt oly borult vala!

Szeretlek lányka, tiszta hévvel,
 Szeretlek kis menyasszonyom,
 Te is szeretsz, — óh látom én azt
 Piruló szűzi arczodon, —
 Melynek mosolygó hajnalában
 Megnyílni látom egemet. . . .
 Eltűnnek tőle mindörökké,
 Eltemről a zord fellegek!

Kösa Barna.

A megugrasztott táncztánár.

— Humoreszk. —
 (Folyt. és vége.)
 Másnap aztán amint felment az órára,
 egészen sápadt volt az izgatottságtól s talán

Uj találmány az igaz! de
 A ki hiszi, mind >bölcsösésé< lesz! . . .
 . . . Se baj, hazám, ha te vérezsz!

Oh dicső had! . . . egy személyben
 Magyar, osztrák, ur és szolgál. . . .
 Hogy száján a mézes madzag,
 Hiszi: rendén van a dolga,
 S örömmel görnyed a porba! . . .

Szép fajzat! . . . a rab oroszlan
 Ily korcsot nem bir nemzeni. . . .
 S ő büszke göggel hirdeti,
 Hogy a végzet őt rendeli,
 Őt, e hazát megmenteni! . . .

Szegény haza, szegény haza!
 Meg vagy mentve bizonyára! . . . .
 Hogy el ne ess, mint a gyermek,
 Ön-szabad lábodon járva:
 Bécsnek dölsz a mankójára! . . .

Szegény haza, szegény haza!
 Megvagy mentve bizonyára! . . . .
 Hogy meg ne fuladj zsirodiban,
 Elvezetve kincsed árja,
 Massze, — idegen határra!

Oh dicső had, mameluk had!
 Oseid csak elfutottak. . . .
 Te többet tettél azoknál,
 Te mindened oda dobtad,
 >Elved is< tenhóhérodnak!

Nem, nem ők a gyász-magyarok,
 Kik elfutottak a csatán,
 S vágott füllel, csonka orral
 Jártak kolduin azután.
 Nem ők a magyarok csupán!

Ti, kik a jog küzdelemben,
 Hitet, elvet eladtátok;
 Meggyalázza, megtaposva,
 Véren szerzett szép hazátok,
 Rátok illik e név, rátok!

Illyés Bálint.

— A kaposvári szabadelvűpárt bizottsága továbbra is azt vitatja, hogy Kaposvárt nem a többség választ képviselőt, hanem a kisebbség. E famosus tant a következő táviratban hirdeti, melyet kormánypárti lapokban tett közzé: „Ellenzéki lapokban közölt Somogy megye központi választmány által hozott határozatot illetőleg konstatáljuk, hogy a választmány csakis egy jegyzéket vizsgálhatott meg, így mit sem konstatálhatott. Egyébként

az almatlanul töltött éjtől. Hozzá fogott a különös leckehez, de szüntelenül a nagyságos ur mordtekinetete lebegett előtte. — Hiába vette elő minden erejét és erélyét, hogy ezen nyomasztó, s reá nézve könnyen vést hozható gondolatoktól megszabaduljon, nem ért semmit a fejrázás, ujjainak ropogtatása, kabátjának izgatott ki s begombolása, s más, a gondolatot más felé terelni akaró mütétei.

Majd feltűnt előtte egy szerencsétlen, elrabolt nő szenvedő arca, könnyes, bágyadt, szabadulás után sovágó szemekkel. S ekkor maga elé képzelte azon helyzetet, hogy mi lenne akkor, ha ő leküzdve a félelmet, melylyel a nagyságos ur korbácsai, agarai s főként az előtte kinyilvánított nyaktekerési mütét iránt viseltetik, a függőnyt felszakítva berohanna s karjait kitérve kiáltaná: „Asszonyom, ön szabad, szabad miként az . . . . miként az izé . . . . majd meghozná a kellő szót a lelkesedés!

Szemei mind élénkebben kezdtek forogni, lábait szabály ellenes módra kapkodta, nyirettyjével a padlást verte, szóval egészen vére lázasforrongásban volt.

Elgondolta, hogy mi lenne akkor, ha az általa megmenthető s talán megmentendő hölgy csakugyan mágnás ivadék: talán tédre rogyva rebegne halát s ő gyöngéden fölemelve mentegné magát: „hiszen szóra sem érdemes, minden lovagias embernek kötelessége lett volna”; talán elalélta a váratlan örömtől s ő karjaiba fogva fel, gyöngéden ébresztve sietett volna menekülésre „mert minden perc drága! vagy talán óh Jesszus! mellére borulva, hó csókba foglalná összes köszönő szavait s neki, a szegény táncztánárnak lova-

a határozat 11 szóval 8 ellenében hozott egy uralmat feltő és ehhez görösen ragaszkodó cliqé által. Hogy a határozat törvénytelen, mert központi választmány hatásköréhez nem tartozó kérdésben döntött, kétségtelen, de alaptalan teljesen, mert a tényeknek nem felel meg. Szabadelvűpárt végrehajtó bizottsága.”

— Az antisemita párt a következő nyilatkozatot adta ki: „Több napilapnak abbéli célzatos híresztelése, mintha az antisemita képviselők a jövő országgyűlésen külön pártot nem fognának képezni, hanem a fennálló többi országos pártokhoz csatlakoznának minden tényleges alapot nélkülöz, annyival inkább mert a három nagy országos párt az antiszemizmust elvileg perhorreszkálván, az antisemita elveik feladásával léphetnének akár a kormánypárt, akár a mérsékelt ellenzék, akár a függetlenségi 48-as párt kötelékébe, a mit pedig az antisemita elvekkel megválasztott képviselők egyike se fog tenni. Ellenkezőleg, tény az, hogy az antisemita képviselők az őszszel, mint külön országgyűlési párt, újra alakulni fognak és pedig előreláthatólag „néppárt” vagy „keresztény néppárt” hivatalos elnevezés alatt Budapesten 1887. jun. 29. A párt nevében Istóczy Győző, s. k. orsz. képviselő.”

— A trónörökös-pár Galiciában Krakkó, jun. 30. Az estély a trónörökös-pár tiszteletére Windschgrätz herczegnél tegnap igen fényes volt. A hölgyeket bemutaták a trónörökösnek, ki közülök néhányat megszólítással tüntetett ki. A trónörökös párt mindentől lelkesülten fogadták. A trónörökös párt meglátogatta a krakói helyőrséget, a zsinagógát, a nemzeti muzeumot, a tudományos akademiát, azután kirándulást tettek Wieliczkába. — A trónörökös a város szegényeinek 2000 forintot adományozott.

— A francia hazafias liga legutóbbi gyűlésén, mely a párisi teli cirzkuszba tartott, hol legalább 5000 ember volt jelen, azt mondván, hogy ha Gambetta élne, Boulangert nem mertek volna kldobni a miniszteriumból. Beszélésnek ezt a részét a gyűlés rendkívül lelkesen megélejezte s a boulevardokon is hallhatók voltak vive Beulanger! kiáltások. A gyűlés azonban, mely Grévy és Rouvier ellen akart tüntetni, nem érte el teljesen célját, bár kétségtelen, hogy nagyon felzúgta a kedélyeket. A német lapok levelezői e gyűlésről szólnak, azt állítják, hogy a hangulat Párisban rendkívül elkeseredett s Németország egy óráig sem lehet biztos az iránt, hogy mikor tör ki a háboru.

— Külföldi hírek. Az egyiptomi egyezmény szentesítését a szultán újra elhalasztotta s erről hivatalosan értesítette az angol kabinetet. Londonban nagy lelkinyugalommal veszik a dolgot, hisz kezökbe van Egyiptom Az angolok, ha a konvenczió megihusul, aligha fognak onnan többé távozni. Az

olasz képviselőház megszavazta az Afrika számára kért husz milliomos hitelt. A vitában élénk részt vett Mancini, a masszovahi kaland kezdeményezője s a ház zajos helyeslése közt védte Olaszország politikáját. A képviselőház általában nagyon harcias hangulatban volt s ez csak megerősít azon gyanut, hogy a mostani jelentékeny hitel az Abesszinia elleni háboru céljából vétetik igénybe.

A királyfi Galiciában.

(K. B.) A magyar korona örökös, bájos nejevel együtt, Galiciában időzik. A sokat szenvedett lengyel nép örömrivalgással fogadja őket, s ősi szláv szokás szerint kenyeret és sőt nyujtanak nekik át az őszinte hódolat jelképekül. A merre mennek, virág eső borítja utjukat, a merre járnak, százezrek ajkáról zendül az eljen! felkiáltás.

Ujabb időben a Habsburg-család tagjai gyakran meglátogatják Galiciát s mig ezelőtt Galiczia meglehetősen elhanyagolt tartomány volt, melyre nagyon kevés gondot fordítottak, addig mostanában elkezdik a lengyeleket becézgetni. A lengyelek a kedvező alkalmat fel is használják s igyekeznek azt kiaknázni. Az osztrák birodalmi gyűlésen már is nevezetes szerepet vettek ki maguknak, s a kormányzati ágak legfontosabbika: a pénz ügy lengyel kézben van, mert az osztrák pénzügyminiszter, Dunajevszki születésére nézve lengyel.

Mi, magyarok, egyáltalában nem irigyelhetjük a lengyelek befolyását Ausztriában, mert sokkal kedvezőbb az reánk nézve, ha a reichsrathban a lengyelek jutnak túlsulyra, mint az osztrák-németek, vagy csehek vagy a del-szlávok. Mi csak örülhetünk annak, ha a galicziai lengyel boldogul, ha Galicziában folyton él a lengyel eszme.

Es ez eddig mesterségesen volt elnyomva. S ezen elnyomatásnak a legnagyobb kárát éppen Ausztria vallotta, melynek pedig érdekében állott, hogy rokonszenvenet keltsen maga iránt az egész lengyel földön, s ha kitör a háboru, a magyarok támogatására.

De hát az osztrák politika, mely régi abszolutisztikus hagyományaitól eltérni nem bír, képtelen rokon-szenvenet ébreszteni — s a helyett, hogy a lengyel fölkelőket segélyezze volna az oroszok ellen, maga is a szabadsággért küzdők leigázására tört.

Most azonban, ha a jelek nem csalnak, az osztrák-politika kezdi belátni Galicziának s a lengyel nép rokonszenvenek megbecsülését és fontosságát. — Kezdi belátni, hogy azon esetben, ha Oroszországgal háboru kerül a dolog, a háboru kimenetelét attól függ, hogy a lengyel nép miként fogja magát viselni? — Mert ha a lengyel nép — mint egy ember — fölkel az orosz ellen: akkor a győzelem bizonyos, — de ha elcsüggedve, föl nem lelkesítve, közönyösen nézi a harczt: akkor Oroszország mely maga iránt tud a mi nemzetiségünk közt rokonszenvenet ébreszteni, könnyű diadalt arat Ausztria felett.

ildomos futás legelembb szabályairól is meg feledkezve, úgy megindult: meg sem állott a harmadik faluig, a hol is vasutra ülven, perczet se vesztive utazott vissza hazájába folyvást remegvén az uton, mig ki nem ért a határból, hogy a nagyságos ur elfogatja, guzba kötteti, vissza viteti, elevenen megnyuztatja vagy legalább is a nyakát tekeri ki!

Nemes Tárdy Gusztáv ó nagysága pedig czimboráival együtt, egymást támogatva a nagy nevetéstől mentek be a lefolyt dráma színhelyére s felszedve a beroppant hegedűt és nyakatórt vonót, a függőny megől ki hozták a nagyságos kis asszonyt, aki is nem volt egyéb, mint egy fabáb felöltöztetve a nagyságos ur ősei valamelyikének pánczéjába, s előrenyujtott kardjával éppen azon nyilas felmúltszott szurni, amelyen Joachim ur repesztett, mig csepűbűlkészült bajuszszal hosszszan csüngött mellére. Ez volt azon egyetlen leány, akit a táncztánár oly buzdogással tanított; ez volt azon elrabolt nő, akit ugyan ő meg akart szabadítani; s ez volt azon rém, amely őt megugrasztotta!

A hegedűt, vonót, egyéb holmijával elküldte Gusztáv ur a táncztánár urnak, mel lékelte a pénzt is; „azt ne mondja az ehadta svájca, hogy nem akartam neki fizetni!”

A Tárdy Gusztáv pájtásai pedig sokáig kacagták a Gusztai ezen sikerült csinjét; s azután is sokszor emlegették a megugrasztott táncztánárt.

k-6.

A lengyel nép rokonszenvét pedig könnyű volna megnyerni lelkesedését könnyű volna fölébreszteni — csak érteni kell hozzá! Adja Isten, hogy ne késsenek el itt is egy századdal, mint a hagyományos osztrák politika szokta. Mert a lengyelek már azért is hála ak és loyálisok a Habsburg-ház iránt, mert a három részre osztott lengyel nép közül aránylag legjobb dolga van a galicziai lengyelnek, míg a porosz tüzelt vassal germanizálja, sőt földönfutókká teszi őket, míg az orosz kancsukával kormányoz felettük: addig Galicziában szabadon fejlődhetik a lengyel nyelv és lengyel kultúra, — már pedig „nyelvében él a nemzet!”

A lengyelek örömet föltének a Habsburgok fejére a Jagellók gazdátlan koronáját, melyre azt mondta Krakóban a magyar királyfi: „Nagyon nehéz korona volt azok számára, akik viselték.”

Ki tudja, nem valami sejtelen mondat-e ez a magyar királyfi, nem gondolt-e a lelkes lengyel nép körében arra, hogy ha eldől a nagy dráma a Viszta partjain az ő fejére már nem lesz nehéz e korona?!

Nem is lenne rossz gondolat, egy fejen látni a magyar és lengyel koronát, melyeket egykor Nagy-Lajos viselt, — s ki tudja: nem lesznek-e még egy fejen?

De előbb Lengyelországot föl kell támasztani!

A Hortobágy öntözése.

Csak a múlt évben mehettek volna a jelenleginél mostohább időben kolozsvári vendégeink a mi híres Hortobágyunkra. Láthatták volna egyhangú szomorúságában az eső után szomjuhozó földet, a végtelenség látszó legelőket a dus fű növése, gazdag rétek, zsongó nádasok, kővér gulyák és méne ek helyett a fű száradás miatt éhséggel küzdő sovány jószágokat.

A Hortobágy, mióta a Tiszaszabályozás megtörtént, kivéve egy pár csapadékokban bő estendőt, folytonosan gyenge legelőt nyújt.

Elvesztette ártér jellegét, a tavaszi árvek nem öntözik többé; már pedig ezek az elöntések az ötveneres holdas terület szikes talajára nézve épen olyan sükségesek voltak, hogy megteremkenyíttessék, mint a Nilus időszakos áradása Egyiptomban.

A debreczeni jószágártó gazdaság panaszokodik is eleget a Tiszaszabályozás miatt, mely a Hortobágyt semmit sem használta; sőt óriási károkat okozott — De panaszkodással nem javíthatunk a szomorú helyzetet.

Itt az ideje, hogy komolyan gondolkozzunk a betegség gyógyíthatásáról, hogy cselekedjünk, tegyünk erős elhatározással a Hortobágyon, ezt sok évnek tapasztalata bizonyította már be; a minek Debreczen város és környéke óriási összegek vesztésével adta meg az árát.

Némelyek emlegették azt az eszmét hogy, talán nagyobb haszon lenne e több mértődni birtokból, ha a lakosság közt felosztanánk, miután legelőnek már kevésbé alkalmas és szántás vetés alá vétetnek.

Azonban nem szükséges hosszasan bizonygatni, hogy ez a legkárosabb intézkedés lenne. A hortobágyi pusztá már a természet től is legelőnek van alkotva. Talaja erre utalja. Legalább 3/4 része nem szántóföldnek való és ha mégis kiosztani akarnák, a háztulajdonosok 2/3 része visszahagyná mint felosztatlan birtoktestet a város tulajdonában.

En már évek óta figyelemmel kísérem a Hortobágyon tartott jószágok szomorú sorsát. A legjobb állapotban kihajtott állatokat már július közepén rendszeren egy két hónap kopplás utak mint csontvázakat, megüvegesedett szemüket kell az erdőségekre hajtani, s gyakran van rá eset, — hogy kénytelenek azokat gazdáik székereken darabonként szállítani hazára. — Ilyen gazdálkodást vagy marha tartást még Ázsiában találhatunk talán. Tenntünk kell hát valamit arra nézve, hogy jószágaink megélhessenek úgy szinte, hogy a Hortobágy jöhrneve ezután is megmaradjon sőt növekedjék. [Ezt pedig az én véleményem szerint vízvezető nyitl csatornával öntözés által érhetjük el, mely 5—600 ezer forintba bele kerül ugyan, de e nagy befektetés busán visszaterül az ismét gazdagá lett legelőben, melyek megengedik, hogy a jelenlegi jószáglettszámot megháromszorozzunk, sőt megnégyszerezzük.

Tudjuk és tapasztaljuk, hogy bent a városban évente 50%-tel mindig több eső hull, mint a távolabb eső növény és fa dus szántóföldeinkre, mert a lég a város felett nyirkosabb levén, hamarabb és gyorsabban fejlődnek esőfellegek; és tudjuk azt is, hogy a Hortobágyon, a hol hol se dus növényzet se befásítás, sokszor még egy kanál víz sincs a réteken — algha 12% a csapadék, a levegő rendkívüli szárazsága miatt.

Széchenyi gróf nagy hazánkfa midőn a Tisza szabályozását indítványozta, egyszerűsített azt a böles és mélyen belátó megjegyzést tette, hogy „noha a Tisza szabályozása által óriási területeket fogunk az áradástól mentesíteni, de a Tisza mellékén mindenütt csatornázást kell létesíteni, hogy visszabátást ne szülhessen a szabályozás, mert 30 40,000 éves természet ugrásokat nem fog megtérni” vagyis néhol aszályllyal öli meg a környéket, néhol pedig vízbe fulasztja a tornyot is. Édes nagy hazánkfa igazat mondott; két üdvös cél megvalósítását javasolta. Először törekedett a vízvezetésnek azon üdvös hatására, hogy a folyó mellékén elterülő földek szárazság idején is dusan teremhessenek. Másodsor, hogy a vízáradás is minél inkább korlátoztassék.

Az öntöző csatornák építése által nagy mértékben kevesbednek, illetve megszűnnek a romboló víztömeg; persze ha nem csak a Hortobágyon, hanem általában a Tisza mellékén több ilyen csatorna ásatnék. Bizonyára a szegec-vásárhelyi katasztrópha is csatornázás mellett kisebb lett volna és nem okozott volna oly nagy károkat.

Térjünk át most a hortobágyi öntöző csatorna kérdésére. Északi Franciaországban daczára hogy sárga agyagos kevéssé termékenyire is 16 méter széles öntözésre és vízvezetésre is alkalmas, két magas, töltés közé szorított csatornákat találunk, úgy hogy 3—4000 mázsa gabonával megrakott hajókat vonatnak rajtuk.

A víz a csatornába többnyire gőzgéppel tolatik, mivel a csatorna medre 3—4 öllel magasabban fekszik a folyó vízénél. Láttam egy vízvezető gépet Toulonnán, a mely másod perczenként 4 5 köb méter vizet tolt fel a magasba és így 24 óra alatt 34,560 vagyis 34 560,000 liter vizet huz fel a folyóból. Ha ezt a nagy mennyiségű vizet a debreczeni hortobágyi területre átlagosan számítjuk, minden méterre egy fel liter vizet esik 24 óránként. Na hogy aztán ez az egész Hortobágyot

beérje, az lehetetlenség; hanem a fő csatornától még 5—6000 méternyire az emelkedtebb részekre is ellehetne vezetni öntözés végett. És ez a csatorna melléki terület legelőnek kétélföld többet érne mint most az összes nagy Hortobágy. A szarvasmarha és lötenyésztés akkor hihetőleg kétszer olyan fokra emelkednék. Nem különben sok oldalú jövedelemmel bíró vállalat lenne ha a csatorna a kadarcsi korcsmáig kiépülne; onnan már könnyű volna vízvezető csöveken 30 méter magasságu víztorony nyomása által Latóképen át a városba is bevezetni és városunkat is vízvezetékkel ellátni.

Ez már maga kifizetné a befektetett tökéte, ha az több lenne is egy millióal. Jövedelmét hajtana a Kadarcsi egy nyitl csatorna nemcsak a szántó és legelő földek öntözése által, hanem a 3 mérföldnyü hosszúságu csatornán keresztülvihető haltenyésztés, továbbá teher hajók és tutajok járatása által is. A terv keresztülviteléhez szükséges töket ma a pénzintézetek 4—5% mellett készséggel felajánlják.

Hogy aztán maga a város vagy részvénytársaság vállalkozzék-e ezen terv kiviteléhez, ez a további megbeszélés tárgya képezze. En hiszem, hogy ha a mi közönységünkön, bizalmatlankodásunkon hajótörést szenved a magunk erején való kivitel, egy német vagy francia tőkepénzes hajlandó lesz azt kivinni.

Polonyi Andor.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„DEBRECZEN” politikai, társadalmi és közgazdasági hírlapra. Julius 1-én új évfolyam kezdődvén, felhívjuk azon t. olvasóinkat, kiknek megrendelése lejár, az előfizetés megújítására.

A „Debreczen” megjelen naponként pntek és vasárnap kivételével.

Előfizetési árak egy helyben mint vidékre Félévre 5 ft. Negyedévre 2 ft 50kr.

Hirdetések a legutányosabb árak mellett a kiadóhivatalban vétetnek fel.

Szives bizalommal felkérjük tehát a n. é. közönseget, hogy az előfizetési pénzeket hozzánk mielőbb beküldeni szívaskedjenek, nehogy a lap küldésében fennakadás történjek.

Előfizetések és hirdetések a lap részére Debreczen (főpiacz, Sz. Nagy Károly ház) Kutas Imre nyomdájába küldendők. Helyben előfizethetni Telegdi K. Lajos és ifj. Csáthy Károly urak könyvkereskedésében is.

A „DEBRECZEN” kiadóhivatala.

HELYI HIREK

A lakosság részéről a város lötenyésztésének emelésére engedélyezett lötenyésztési jutalomdíjazás f. évi július hó 31-én reggeli 8 órakor Debreczenben fa nagy-erdei fűrdőház előtti téren fog megtartani, — mely alkalommal következő állandijak lesznek kitűzve: I. Sikerült szoposcsikóval bemutatott anyakanczák számára, melyek jól ápolt, egészséges és erőteljes állapotban vannak s jó tenyész-kanczák kellekeivel bírnak. Első díj 8 darab magyar arany. Második díj 6 darab magyar arany. Harmadik díj 5 darab magyar arany. Negyedik díj 3 darab magyar arany. Ötödik díj 2 darab magyar arany. II. Hároméves kanczacsikók számára, melyek kitünő tenyész-

képességet ígérnek. Első díj 7 darab magyar arany. Második díj 4 darab magyar arany. Harmadik díj 3 darab magyar arany. Negyedik díj 2 darab magyar arany. Minden tekintetben kitünő mén és kanczacsikókat a kitünő díjakból pályázaton kívül is jutalmazhat a díjazó bizottság. A jutalomdíjakra pályázhat minden Debreczen városi tenyésztő, ha közsegeelőjárói bizonyítványal igazolhatja azt: hogy a szoposcsikóval bemutatott anyakancza már a csikó születése előtt sajátja volt, vagy pedig, hogy a kiállított hároméves kanczacsikó egy, az ellés idejekor birtokában volt anyjától származik és általa neveltetett. A pályázatból csak az angol telivér lovak vannak kizárva, — minden egyéb faj — akár nagyobb, akár kisebb tenyésztő által nevelt lo, az aranydíjakra kivétel nélkül pályázhat; ha azonban valamely ménestulajdonos vagy bár mely más díjnyertes pályázó a nyert aranydíjat a közügy érdekében a helyszínen utolag pályázatot alá kívánna bocsátani, úgy kitüntetésül a díjak szerint fokozatosan osztályozott arany-, ezüst- vagy bronz-díszok-levelét fog nyerni. A bemutatott lovak megbírlása, valamint az odaítelt díjak kiosztása is egy e végre alakult vegyes szakbizottság által azonnal a helyszínen fog eszközöltetni. Hogy a díjazó bizottság kellő időben megtudhassa valamennyi pályázó ottlétét, köteles minden pályázó a kijelölt nap reggelén a deb. helyhatóságnál jelentkezni, hol további utasítást nyerend.

* Gróf Széchenyi Pál miniszter holnap városunkba érkezik, hogy felülvizsgálja az állat-egészségügy terén tett intézkedéseket. Hetfőn d. e. a megyeházán, d. u. pedig a városkészenél tartja meg a vizsgálatot. — Kedden a miniszter kirándul a Hortobágyra

* Az ermelleki vasut. Er-Mihályfalva, jun 29. Gyöngyössi János osztálytanácsos vezetése alatt ma tartatott meg a bihari vicinális vasutak Nagy-Varad-Szekely-Margita és Székelyhid-Mihályfalva 90 kilométer hosszú vonalrészének műszaki-rendőri bejárása, a melyen résztvettek: Maléter Zoltán műszaki tanácsos, Balogh Gyula főispán, Beóthy alispán, dr. Csáthy egészségügyi tanácsos, Bihar megye számos előkelő egyénisége, az az engedélyesek részéről Móricz Pál, Brül és Köhner, az országos bank részéről dr. Mezey és az építkező vállalat képviselőiben Klein főmérnök. A bejáró bizottság a szabatosan elkészített vasuti építkezéseket teljesen kielégítő állapotban levőknek constatálta és a forgalom megnyitását július 2 ra engedélyezte. A vonal a megye és aki, igen termékeny részét, az Ermelleket szeli át, és Püspöki Bihar, Gyapoly községet és Diószeg, Székelyhid, Margitta és Er-Mihályfalva virágzó mezővrosokat érinti. Szép műszaki objectum, viaductok a közlekedésben át a közlekedés július hó 2-án nyílik meg. Az állomásokon mindenütt nagyszámu közönseget fogadta s élénken megéljenzte a küldönséget.

* Szemleut. Hétfőn a délutáni vonattal érkezik Debreczenbe Kozma Ferenc min. tanácsos, hogy itt az állategészségügyre vonatkozó törvények végrehajtása fölött vizsgálatot tartson Kedden pedig a Hortobágyra rándul ki helyszíni szemlére — Az előintézkedések megtételére R a b László var. tanácsnok már kiutazott a Hortobágyra.

* Esperességi közgyűlés lesz holnap d. e. 11 órakor az ág. ev. egyháznál, melyben jelentés lesz téve az iskoláról, tanítókról s más fontos ügyekről,

Berger tábornokot Gölniczbányára, hogy a befolyásosabb egyéneket szemmel tartásák. Sokan köz lünk, kik az említett eseményekben a magyar ügy szolgálatában tevékeny részt vettünk, menekülésre voltunk kényszerítve, nehogy ellenséges fogságba kerüljünk. Többek közt Corn des Lajos Gölniczbánya akkori polgármestere, és az én csekélységem is, azok közé tartoztunk, kiknek minden ellenséges csapat közeledtére menekülnünk kellett. Azonban menekülésünket is a magyar ügy előmozdítására használtuk fel.

Értesülvén ugyanis Görgey hadtestének közeledtéről jan. 27-én Pohorrellára siettem, hol Guyon hadtestét találtam. Jelentést tettem az ellenséges állásáról, elővédjeiről, és kerülő utakon siettem vissza, ismét hogy mint futár Iglóra menjek. Lóháton 20 foknyi hidegben, egész éjjel utazva hajnalokor érkeztem oda.

Már messziről szomorú képet láttem szemem elé, azon szerencsétlenség képe, mely Guyon hadtestét és a lakosságot érte. Igó városának egy részét lángokban s szanaszét heverő elesettek hulláival borítva találtam.

Guyon az ellenség után nyomult, én tehát a hadtestével hátramaradt Piller ezredet kerestem fel, hogy jelentést tegyek neki. Azon pillanatban érkeztem hozzá, midőn az akkori kath. plebános, később szepesi püspök Zabozscky gunyos mosolygással épen távozott.

Hogy Görgey hadtestét megláttam, Lőcsére folytattam utamat.

Tiszti kara épen bált rendezett. Nagyon jól emlékszem még arra a jelenetre, midőn Görgey kíséretével a terembe lépett azon örövendetes hírral, hogy „B r a n y i s k ó” Febr. 5-én elfoglaltattat. A táncz, az emelkedett hangulat és jó kedv daczára, rövid ideig tarthatott. Vezetésszóra távoztak a tisztek, hogy korán reggel katonai kötelességüknek eleget teendők, ismét tovább menetelhesenek.

Menetlevel kieszközlése végett, másnap délelőtt báró Luzsinszky akkori polgári biz-

A szabadság harcából.

(A szepesi vadász-zászlóalj, mint az 1849-iki szabadságharc egyik guerrilla csapatának viselt dolgai és a zsitói fegyvertétel.) Közli: Roxer Vilmos.

Harcincznyolcz éve annak, hogy ezen csapat a magyar kormány megbízásából néhai Cornides Lajos által, kizárólag a Szepesség részére alakított „szepesi zászlóalj” nevet viselt; feladata a rend fentartása és az oly gyakori betörések visszaverése volt. Évek hosszú sora mult azóta és a fiatalabb nemzedéknek algha van tudomása ezen zászlóalj viselt dolgairól. A szabadságharcot tárgyaló művek nem emlekeznek meg azokról; minek oka abban rejlik, hogy csakis a Szepesség részére — az ellenséges betörések ellen — állíttatván fel, a többi hadtestektől teljesen függetlenül és önállóan működött.

A szabadságharc ideje alatt hazánk említett területének megvédésében nem csekély fontosságú feladata volt. Mielőtt azonban e tere; való működésének felsorolásához kezdenék, előbb azon indító okokról kell megemlékezni, melyeknél fogva felállítása szükségessé vált.

Magyarországnak talán egyetlen egy megyéje sem tanusított annyi érdeklődést a márcziusi napok és azok gyors egymásutánban bekövetkező eseményei iránt, mint a Szepesség. Valamennyi város, és majdnem minden faluban szabadság árczok emeltettek, melyeken lobogó nemzeti zászlók élénken hirdették a márcziusi nagy napok vívmányait. Általános volt a lelkesedés, — fiatalok és öregek egyaránt sorakoztak a nemzetőrség zászlói alá, és a megyében lakó nyugdíjazott katonatisztek azoknak begyakorlására hazafias készséggel ajánkoztak.

A magas klérusnak a tizedszedéstről való önkéntes lemondása folytán, megszűnven sok községben a felekezetek közti régi gyűlölet, annak helyébe egyetértés testvériség lépett. A haza függetlenségét biztosító új törvények lelkesedéssel üdvözöltettek. A felelős magyar

minisztérium rendeletei örömmel fogadtattak és teljesítették.

De ezen öröm nem tartott sokáig. Bécsben feltámadt a reakció a nem magyar ajku nemzetiségek Magyarországra és a kormány ellen uszítottak: mire fellobbant a fajok gyűlölködő harca. A veszély elhárítására az első tíz honvéd zászlóalj állította fel a kormány. A Szepességnek számos, nagyrészt az intelligens osztályhoz tartozó — fia önként állott be ezen zászlóaljak valamelyikébe; mely zászlóaljak kezdetben a ráczok, későbbben az osztrákok ellen dicsőségesen küzdve, a későbbi magyar hadsereg részére sok derék tisztet szolgáltattak.

Majd midőn Jellasics ellenség képen a határt átlépte: a magyar kormány indíttatva érezte magát törvényes uton, — az országgyűléstől üjonczokat kérni és önkéntes hadtestek alakítására megbízásokat adni. Utóbbiakhoz a Szepesség szolgáltattott számos önkéntest. A schwechati szerencsétlen kimeneteli csata és a Pozsonyba való visszavonulás után, felosztottak ezen önkéntesekből álló csapatok, és azok, kik a zászlóaljakhoz beletpni nem akartak, — elbocsáttattak.

Országunk északi határait már 1848 oct. havában háborgatták Gácsország felől betörő osztrák csapatok, melyeknek visszaverésére a megye bizottmányá, összetoborzott önkénteseket küldött a határra. Ezek azonban csekély számmal lévén, nem működhetek sikerrel. Az ellenséges betörések ismétlődtek, sőt Schlick 15,000 főnyi hadtestével minden ellentállás nélkül Eperjesig előrenyomult s decz 11-én visszanyomta Kassa előtt az ellene felállított csekély számu honvéd és nemzetőrökből álló hadcsapatot és megszállotta Kassa városát. Utóbbi hadtest növelésére Szepességbe is küldött Koczok és Jekel-alussy őrnagyok vezénylete alatt 2 zászlóalj nemzetőrt. Ezek azonban elkésve, akkor érkeztek meg, midőn az ellenséges csapatok már a Csermely partján állottak, s meglepetésökben az első

junius h...
ban Ug...
József (...
karnagy...
Simig B...
kir pénz...
szor-lea...
Róza kis...
Ajtayné...
holgyek...
gyógyse...
urak, —...
és Simig...
után az...
boldogsá...
kötött f...
* U...
mában e...
napon a...
estélyt r...
(Storch...
3 Dalu...
(Mácsay...
ditől) R...
Honvéde...
egyveleg...
(Hubert...
Mindene...
estének...
gátolhat...
az éter...
ban az...
ponta...
2 me...
történi...
alálírása...
nuló bu...
lag igen...
sel J. á...
kinek l...
jelent...
plomná...
nap ve...
adván...
pedig...
sára, az...
valami...
tot és...
egyresz...
* U...
hadtest...
tartand...
ról érte...
tus hó...
gyalog...
don, a...
redék...
Karanse...
sezen...
czen...
gyakorl...
mire au...
August...
gakorl...
redék...
don, a...
83. és...
gyakorl...
szepet...
napig...
legezre...
két üte...
82. és...
egészsé...
toshoz...
vén szü...
harmad...
Gölnicz...
alján...
találko...
bemend...
járulta...
N...
falván...
vitt ut...
ellátva...
hol ez...
Alig é...
lett. A...
hogy a...
felvétel...
időben...
vezérré...
A...
és elég...
ok nél...
szomor...
tehetsé...
és a h...
lőzteté...
az. Den...
armány...
az orsz...
G...
fővezér...
len er...
mellett...
át tör...
volt s...
lakoss...
császár...
erzeln...
folytat

* Esküvő. Fényes esküvő folyt le június hó 30-án a helybeli róm. kath. egyházban Ugyanis ekkor vezette oltárhoz Kozák József (Tombor) kitűnő zenei tehetségű fiatal karnagy, a testi és lelki szépséggel megáldott Simig Berta kisasszonyt, Simig Sándor helybeli kir. pénzügyi hivatalnok kedves leányát. Kozor-leányok voltak: Papp Ilona és Beke Róza kisasszonyok, nyoszolyó asszonyok pedig Ajtayné Szabó Pepi és Arany Józsefné ur-hölgyek Násza nyok voltak: Arany József gyógyoszerész és Ottlik Ede pénzügyi tiszt urak, — vőfélyek Kemény István államvasuti és Simig Kornél pénzügyi tiszt urak. Esküvő után az ifjú pár Erdélybe utazott. Áldást és boldogságot kívánunk a tiszta szerelemből kötött frigyre!

* Dalesztél. Lapunk legközelebbi számban említtük, hogy a városi dalárda mai napon a „Bika” vendéglő udvarkertjében dalestélyt rendez. A műsor következő: 1. Dalra (Storchól) 2. Oh ne mondj engem (Z maytól), 3. Dalunnepen (Thern-től), 4. Szomorú fűz (Mácsay S.-től), 5. Borsdal „Ernániból” (Verdítől) Rácz Károly zenekara kíséretével. 6. Honvédek csatadala (Hubertől). 7. Népdal egyveleg (Kernertől), 8. Magyar király induló (Hubertől) Rácz Károly zenekara kíséretével. Mindenesetre újdonsággal bővülendő kellemes estének ígérkezik ez, mit még a rossz idő sem gátolhat meg mert ez esetben az estély benne, az étteremben tartatik meg.

* Erétségi vizsga. Főiskolánkban az erétségi vizga hétfő óta folyik. Naponta 12 ifjút vizsgáltak meg így mára csak 2 megvizsgálendő maradt hátra. Ezután meg történik az osztályozás és a bizonyítványok aláírása. Az írásbeli erétségi vizsgán 12 tanuló bukott meg — a szóbeli azonban aránylag igen jól sikerült. A legnagyobb kitüntetés s János Zoltán tette le a vizsgát kinek lapunkban már több csinos költeménye jelent meg.

* Tolvajlás. A czelegd-utcai templomnál dolgozó egyik üvegfestő elküldött tegnap valamiféle egy ott dolgozó suhanczot, adván neki egy 5 frtos bankot. A suhancz pedig nem a boltba ment, hanem a kis-kas-sára, az olajtűbe inni. Utközben azonban valami ócska-árustól vásárolt magának kabátot és mellényt 1 frt 80 krért. A többi pénz egyrészt meg nála találtak.

* Hadgyakorlatok. A 7 számú hadtest parancsnokság területén az őszszel tartandó nagy gyakorlatok felől a következők értesülünk: Az erdegyakorlatok augusztus hó 1-én vezik kezdetüket. A 37. és 101. gyalogezredek Nagyváradon, a 39. ezred Aradon, a 46. ezred Szegeden, a 29. és 43. ezredek Temesvárott, a 33. 83. és 61. ezredek Karánsebesen; az 1. számú huszárezred Verseczen a 6. és 14. huszárezred Debreczenben tartják gyakorlatikat. Az erdegyakorlatok augusztus 13-ig fognak tartani, mire aug 21-ig szünidő fog következni. — Augusztus hó 22-én megkezdődnek a dandár-akorlatok s pedig a 31. és 101. gyalogezredek Nagyváradon, 39. és 46. ezredek Aradon, a 29. és 43. ezredek Temesvárott, a 33. 83. és 61. ezredek Karánsebesen tartják meg gyakorlatikaikat. — A hadosztály-gyakorlatok szeptember hó 5-én vezik kezdetüket és 7 napig tartanak. A 101. 37., 39. és 46. gya. lozredekkel továbbá a 7. hadtesttűzér-ezred két üteg osztályával és a 14. sz. huszárezred két századával Radna-Lippán, a 29., 43., 43., 82. és 61. gyalogezredekkel, továbbá a 21. sz. egézségügyi csapatokkal Karánsebesen. E két

helyről indulnak el a csapatok szeptemberben 13-án a nagy őszi manőverekre, melyek szept. 19., 20. és 21-ik napján Déva, Brassó és Hátszeg vidékén a király jelenlétében fognak megtartatni.

* A rendőrhatalóság figyelmébe. Nem tudjuk, hogy a budapesti császárfürdőben legújában történt szerencsétlenség alkalmából eszébe jutott-e rendőrhatalóságunknak az ujonnan készült uszoda? Ahol tudomásunk szerint, a medencze tartalmának kiürítésére egy vékony cső áll rendelkezésre s így a kiürítésre talán órák keltenek. Ezen aránylag csekély költséggel lehet segíteni, s az uszoda derék tulajdonosát olyan embernek ismerjük a ki a közbiztonság érdekében, nem vonakodik mindent megtenni. Pedig csak egy boltzotot, földalati csatornára van szükség, mely leg-alább egy quadrát méter keresztmetszettel bírjon s akkor néhány perc alatt megvan a leeresztés. Ha a császárfürdőben nagy hibának tekintetik a gyors kiüríthetőség hiánya, mennyivel nagyobb hiba ez itt, hol a fürdővendégek közül bizony csak nagyon kevesen tudnak uszni s így még a segítség is megszűszebb van mint ott? Nem mondjuk, hogy a javítást rögtön követeljük, hogy talán e miatt még az uszoda használata is felfüggesztetnék ideiglenesen, mivel addig, míg a csatornát készítik, nem lehet a medencze tele vízzel, hanem azt még is ajánljuk, hogy legalább a jövő évi megnyitásra készítsék el, addig pedig utasítsák a tulajdonost a legnagyobb éberségre. Csak talán nem kell mindennel addig várni, míg a baj bekövetkezik.

* H-Dorogon, mely béliügyminiszteri engedéllyel rendezett tanácsú városból nagy községgé alakult át, szerdán volt az előjáróság megválasztása. Ezzel történt meg tényleg a nagyközösgyi szervezet életbe lépése. Az új előjáróság már megkezdte működését s Kovács Gyula szolgabíró letette egy év óta tartó helyettes polgármesteri szerepét, mely-lyel a vármegye közgyűlése ruházta fel.

* A temető hiánya. Tegnap-napon a III. ker. rendőrség razzitát tartott a czelegd-utcai temetőben, és bűnösök eredményre bukkant. Nem kevesebb, mint 16 — csupán csak nappali szállásra elrejtőzött — kétes egyénre bukkant kiket a nap egető heve alól rögtön a hűvösre tetétt. Az elfogottak közt van egy székített katona is a 39. ezred Temesvárott állomásozó szakaszától.

* Szerkesztő és kiadó. Lapunk mult számában tettünk említést arról a konfliktusról, mely a N-Váradon megjelenő „Közögi Ellenek” szerkesztő tulajdonosa — Kunyhóy János és a lap kiadója közt történt. Az esetet Kunyhóy egy közértelet nyilatko atában így adja elő: „Lapunk kiadója Rosenbaum V. Vilmosnak szerződése folyó június hó végével lejárván, miután lapunkat nyomdájában több ide nem tartozó ok miatt tovább nyomtatni nem szándékoztunk, s a tegnapi napra kiállított lapunkban a lap kiadásá körül felmerült ezen változást elvtársainkkal közölni szándékoztunk; nevezett Rosenbaum V. Vilmos, azon tisztességes néven nem nevezhető eljárását és jogtalan visszaélést követte el, hogy miután a lap összeállításával foglalkozó főmunkatársunk határozott tiltakozást folytatn, lapunk beltartalmába benem csempészhetette, de annak eltávolításával a lap hirdetési oldalán egy oly tartalmu felhívást nyomtatott ki, melyben a lap azon előzetesét a kik jun. 30-án tuli időre lapunkra előfizettek arról értesíti: hogy a mennyiben jun. 30-ig napjájig, tehát az utolsó óráig az előfizetési díjakat visszisa nem követelnék, a Nagyváradon meg-jelenő „Szabadság” című politikai lappal fogja kárpótolni, addig az ideig, míg az általa kiadandó „Megyei Ellenek” ez. lapot meg-indítja. A lapunk ellen intézett ezen eléggé nem jellemzhető felhívását a kiadó Rosenbaum V. Vilmos a koránreggeli órákban, szokatlan időben, a lapba, tehát a tiltakozás ellenére be-csempészvén és annak kivételére, illetőleg más lappeldányok nyomására nem vállalkozván: kénytelen voltam a lapszékül-dést törvényes uton megakadályozni; ez tehát az ok a mi miatt t. olvasóim tegnap lapot nem kaptak. Ezen intézkedésre kényszerítve voltam, egyrészt azért, hogy mint lap-tulajdonos és felelős szerkesztő nem engedhettem azt megfizetett nyomdászomnak, hogy a lapban megjelenendő cikkek felől ő illeték-telenül disponáljon, másrészlő azért, mert saját politikai elveimet osztó tisztelt olvasó közönségem politikai érületlen követtem volna el kvalifikálatlan merényletet, hogy egy kormánypárti elveket való lappal engedmég kárpótolni előfizetőimet fogadott nyomdászom által, a kinek szerződése június hó végével velem szemben lejárván, az előfizetési díjak megtartására vagy azoknak miként történendő visszatérítésére és kárpótlására joga sincs.” A Közögi Ellenek ezentul Hollósy Jenő jóhírű nagyváradi nyomdatulajdonos kiadásában jelenik meg.

* A hatvanutca-baromvá s ártéri közúti vasut. Balla Mihály és érdektársai beüzemelték a város házépénztárába a 3000 forintnyi biztosítékot. A vasut építési engedély értelmében a biztosíték befizetésére vonatkozó tanácsvezetés megkapásától számított egy év alatt az engedélyesek tartoznak megkezdeni az építést. Különbén a 3000 forintjuk végképen a városnál marad, így valószínű, hogy Debreczenben rövid idő múlva egy 400 méternyi hosszú új közúti vasut fog a forgalom számára megnyitni.

* Katona-zene. Ma este a nagy-erdőn Czapek Péter karnagy vezénylete alatt a katonai zenekar hangversenyt rendez, a következő műsorról: 1. Albrecht-főherczeg ind.

Komzától 2. Nyitány „Hunyady László”-ból. Erkeltől. 3. „Álom-keringő” Millőckertől. 4. Részlet „Mignon” operából. Tamattól. 5. „Spitzentuch” — quadrille — Straustól. 6. „Granada szép virágai” duett Kontitól. 7. Potpourri a „Mikádó”ból. 8. Részlet Macbeth operából — Verdítől. 9. „Mária” polka mazurka — Novarrotól. 10. Jenő főherczeg induló.

* Gyűlés. „A debr. jót. nőegylet” 1887. július hó 3-án d. e. 1/2 11 órakor a városbáza nagytanácstermében választmányi gyűlést tart, főelőző nyek elintézésé végett.

* Ö. T. Tiszta Kálmán sz. Gr. De-genfeld Ilona ő nagyméltósága hatvan forintra a debr. önkéntes tűzoltó egylet alapító tagjai közé lépett.

* Kötő-á-vetye. A mértékhatolító hivatal helyiségében (Nagyvárud-utca) július 6-án ócska anyagok fognak árverésre bocsátatni.

* Zajos jelenet történt tegnap d. u. az államvasuti indóház peronján. A dolognak eleje is van. A minap egyik helybeli főtisztviselő ott vacsorálván az ételben hajszálalt talált. Ezt a tonyt beirta a panasz-könyvébe. Tegnap ugyanaz a rendőrfőtisztviselő megfordult az államvasuti indóházban, s midőn a vasuti vendéglős meglátta, botta! kezében nagy lármát csapva feleje ment. Csak a rendőrség közbe lépésének köszönhető, hogy a zajos jelenetből botrány nem lett.

* Rajz tanítás a szünidő alatt. — Alulírottak van szerencséje a nagyérdemű közönséggel tudatni, miszerint mint a mult évben úgy az idén is mérsékelt díjazás mellett, hat hétre terjedő tanfolyamot fog tartani, ugy a rajz, mint a festészet minden ágában: Aquarell, Miniatur, Jouache, Alla tempera, Dezenbe Dukautik, Olaj, Padell vagy száraz festékekkel is a Papirolografiát. Beiratkozhatni július 4-től naponta. Hűvelyes utca 1068 sz. házál reggel 8-10-ig. Az órák pedig a következőképen tartanak meg: — hetenkint 3-or fiuk és 3-or leányok számára mindkét esetben 8-10-ig Krisztiani Alajos főelőtanodai rajzterem és akadémiá festész.

* Ké? Egy esernyő és egy bot van letéve a III. ker kapitányságnál. Még a képviselőválasztás napján kerültek oda. Tulajdó nosai jelentkezhetnek ugyanott.

* Időjárás. Európában: A nagy legnyomás (767—770) az Északi tenger felől nyomul Magyar-szág felé s kiterjed a kontinens nagy részére (761) Az idő rés int derült. részint változó, meleg, többnyire száraz.

Hazánkban: Keleties, részben északnyugotias, gyenge szelek mellett, a meleg minde-nyütt nagyobb, a legnyomás délkeleten kisebb lett. Az idő északon többnyire derült délen változó, esendes, meleg. — Zivatar Csáktornyán volt.

Kilátás a jövő időre: Hazánkban: Északon még derős, délen változó, meleg időt várhatni, helyenkint esővel és égháboruval

x 50 000 forintra rug a Kinesem-sorsjáték főnyereménye, melynek még zenkivil 4874 nyerevénye van, s ez által rendkívül kedvező nyerevény-kilátást nyújt miert is nem mulasz hatjuk el t. olvasóink becses figyelmét e sorsjátékra különösen felhívni.

x Budapesti Hirlap. A „Budapesti Hirlap” üjlesztendőkor pályafutása hetedik évébe lépett. Megeő-ödvé, támaszkodva a Magyar-országban eddig hallatlan sikerre, melyben részesült. A „Budapesti Hirlap” nak a hazai művelt olvasóközönség vetette meg alapját. A lap eleitől fogva megértette a magyar közönség szellemét; mind-e pártérdek mellözésével küzdött nemz-tünk-és fajunkért, ez egyetlen jelzővel: magyarság! — Viszont az ország legkiválóbb intelligenciája is azonosította magát a lappal, fölkarolva azt oly módon, mely páratlan a magyar újságírás történetében. A hazai sajtóban maig a legfényesebb eredményt a „Budapesti Hirlap” érte el; legnépszerűbb, legelterjedtebb lapja az országának. A külső dolgozó társak egész seregén kívül, a szerkesztőségnek annyi belső tagja van, a mennyivel egy magyar lap sem dolgozik; minden rovatot külön vezet gondoz, a helyi tudósítókon kívül, a kik a nap történetét írják. Minden fontosabb bel- vagy külföldi esemény felől rendszer levezelőn kívül saját külön tudósító értesít közvetlenül; a távirati szolgálat im-már tökéletesen van berendezve, hogy elmond-hatjuk: nem történik a világban semmi jelen-tékeny dolog a nélkül, hogy a „Budapesti Hirlap” arról rögtön ne adjon hí és kimerítő tudósítást. A „Budapesti Hirlap” politikai cikkeit Kaas Ivor báró, Rákosi Jenő, Balogh Pál, írják más kiváló hazai publicistákkal hiven a lap függelen, magyar, pártérdekeket nem ismerő szelleméhez. Politikai hírei széleskörű összeköttetések alapján a legmegbízhatóbb forrásokból származnak. — Az országgyűlési tudósítások a győrszói k. — Magyarországi politikai és közlele felől távirati értesülé-ekkel látunk el rendszer levezelő, minőkkel minden városban, sőt nagyobb köz-ségben is bír a p; a „Budapesti Hirlap” távirati tudósításai manap már teljesen egy-fokozott állanak a világsajtó legjobban szerve-zett hírszolgálatával. Európa összes metropo-lisában Londontól Konstaninopolyig saját tu-dósítók vannak, a kik úgy az ott történő ese-ményeket, mint az elektromos dróton oda fu-tó híreket rögtön megtáviratozzák. A külföl-di rendszer tudósítókon kívül minden fontosabb esemény felől a szerkesztőség külön kikül-

detésű tagjai adnak gyors és bő értesítést. A „Budapesti Hirlap” e célokra havonként oly összeget fordít, mint a mennyi ezeltől 10 évvel még egy-egy hirlap „gész költséget” volt; de sikerült is elérnie, hogy ma a leg-gyorsabban értesülő organuma a sajtónak. A „Budapesti Hirlap” Tárczarovata Telesi Sándor gróf, Tóth Béla, Rákosi Viktor (Sipulusz) és több kiváló írók közreműködése mellett a lapnak egyik erőssége s mindig gondot for-dít rá, hogy megmaradjon elő-elő színvonalán. A napirovatokat kitűnő szurnaliszták szer-kesztik s a helyi értesülés ismert legügyesebb tudósítókra van biva. Rendőrségi és törvény-széki rovatai külön-külön szerkesztői a fő- város sötét eseményeit is mindig oly hangon tárgyalják, hogy a „Budapesti Hirlap” helyet foglalhat minden család a ztálán. A közgazda-sági rovatban a magyar gazda, birtokos, ipa-ros, kereskedő megtalálja mindazt, a mi a jékozsásra szükséges. A regény csarmokban csak kiváló írók legújabb műveit közöljük. Az elő-fizetés feltételei: Egész évre 14 frt, félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy óra 1 frt 20 kr. Az előfizetéseket viszkrol legez-l-eyerűben postautalványval eszközölhetők kö-vetkező czim alatt: A „Budapesti Hirlap” ki-adóhivatalának, VI kerület, kálap-utca 16. szám.

Hazánk s a külföld.

— Az idegenek Magyarországha vonzása érdekében megindult nagy arányu mozgalmat Trefort Ágoston vallás- és közok-tatásügyi miniszter is melegen pártolja. Atzél Bela br. fölkerésére kiadta a rendeletet, hogy mindenama képek és fotografák, a melyek a főváros nevezetesebb középületeire, kiválóbb vidékeire, romjai, régiségeire és múnkieseire vonatkoznak és a vallás- és közoktatásügyi min. birtokában vannak, összeállitassanak és a napokban Atzél Bela bárónak, a külföldön terjesztendő albumok miként leendő összeállit-tásának tanulmányozására megküldessenek.

Muzsák.

— A győri kepzőművészeti kiállítás nem aratott olyan sikert, mint aminőt megérdemelt volna, különösen mint aminőt Győrött várhattak volna. A látogatók száma még eddig az ezert sem érte el, a kiállítás be is zárták. A képzőművészeti társulat nagy választmányát mult hétfőre hívta össze a főispán, a hol konstatálták, hogy a kiállítás dehczzittel fog bezáródni. Hogy mégis a város hírneve a művészek előtt ne szenvedjen és azon várakozások, miszerint a városban sike-rirend néhány képet eladni — teljesedésbe menjen a főispán azt indítványozta, hogy 1000 frtig képek vá ároltassanak, melyeknek kiorsolás utján lehet az összeget össze-hozni. A főispán a maga részéről 100 frtot ajánlott föl sorsjegyek vásárlására, mit éljen-zéssel fogadtak. mire a jelenlévők is mindnyá-ron vállalkoztak ki több ki kevesebb egy fo-rintos részvénynek elvállalására, ugy, hogy hamarosan 600 forintot biztosítottak. — Ezután a képvásárlóbizottságot alakítottak meg melybe a főispánnal az elén Ebenhöch Kálczy és Kozics kerettek föl.

* Gvadányi-album. Dr. Kovács Dénes előfizetési felhívást bocsátott ki „Gvadányi-album” cz. művére. — Az album tartalmazni fogja Gvadányi életrajzát, minden egyes munkájának esztétikai mellátását, az emléktábla történetét s több Gvadányi relikviát. Irni fognak bele: Beóthy Zolt, Marczali Henrik Dr Radó Antal, dr. Kadocsa Lippich Elek, dr. Váli Béla, Sz. Kovács Sándor, dr. Erdélyi Pál, Kun Béla, Gaál Mózes, dr. Kardos Albert, Vikár Béla, Thewrewk István és Solyomossy Sándor. — A szöveget Gvadányi egykoru arczképeit, kéziratmásan a szakolcazi házának látképeit kivül Roskovits Ignác festőművész több rajza fogja elkíteni. Előfizetési ára 2 frt, mely összeg 1 évi július 10-ig az Album sz. készítője nevére (Buda-pest, VIII., Gyöngytky utca 13. sz. alá) küldendő a gyűjtővekekkel együtt.

Közgazdaság

— Sertésvásár. A kőbányai sertéske-resk-c. arnok távirata. — J u n i u s 30. Az ü z l e t e s ö n d e s. — Magyar urasági öreg nehéz 46.—47.— frtig magy. uraság fiatal nehéz 47.50—48.— frtig, magy. uraság fiatal könnyű 47.50—48.— frtig, magy. uraság fiatal könnyű 48.—49.— frtig, magy. szedett nehéz 46.—47.— frtig, magy. szedett könnyű közép 47.—48.— frtig, magy. szedett könnyű 47.—48.50 frtig, romániai bakonyi átme-neti nehéz —.— frtig, rom. bakonyi átme-neti közép —.— frtig, romániai bakonyi átme-neti könnyű —.— frtig, rom. átmeneti eredeti közép —.— frtig szerb. átmeneti nehéz 48.—49.— frtig szerb. átme-neti közép 48.50—49. frtig, szerb. átmeneti könnyű. 48.50—49.— frt. hízó vasutról má-zsálva —.— frtig, hízó 1 éves élőszulyban 44.—46.— frtig hízó két éves élőszulyban (makkos) —.— frtig, öreg makkos ser-tés élőszulyban, 46% levonás a —.— frtig. — Az arak hízalt sertéseknél páronkint 45 kgl. 1%-os levonással métermázsáskint ér-tendők.

Sertésalétszám. — Készlet június 27-én 104,582 db. 28. és 29-én felhajatott 2511 drb, 28-kán elszállitott 1058, maradt készletben 29-én 106,037 drb. sertés.

Felelős szerkesztő Gáspár Imre
Kiadó Kutasi Imre.

darab magyar nagy arany arany Negye. Minden tekü-kókat a kitű-s jutalmzhat a akra pályázhat szto, ha köz-gazolhatja azt: tott anyakancza tja volt, vagy ves kanczasi-kában volt any-tett. A pályá-vak vannak ki — akár na-által nevelt 16, pályázhat; ha nos vagy bár nyert aranydi-lyszinén ujjlag, ug kitünteté-és osztályozott b r o n z díszok-ott lovak megbí-díjak kiosztása es szakbizottság es eszközletni. 16 időben meg-ottlétet, kötele reggelén a debr. l további utasi-

v i P á l minisz-ek, hogy felülviz-ten tett intézke-gyeházán, d. u. meg a vizsgá-kirandul a Hor-

v a s u t. Er-Mi-ty János osztály-tartatott meg a y-Várad-Szekely-tálya 90 kilomé-szaki-rendőri be-és. Maleter Zoltán la főispán. Beóthy segűyi tanácsos, egyenisége, az bricz Pál. Brül és szeszl dr. Mezey siseletében Klein a szabatosan el-t teljes en kiel-astaltala és a for-ra engedélyezte. ten termékeny ré-és Püspöki Bi-és Székelyhid, virágzó mezőváro-bjectum, viaduct kedekes július hó áskokon mindentű a s élénken meg-

n a délutáni vo-kozma Ferencz állategészségügyre grehajtása fölött pedig a Horto-zemlere — Az R a t László vár. Hortobágyra. főgyűlés lesz hol-g ev. egyháznál, z iskoláról, tani-

ányára, hogy a mnel tartás. So-ett eseményekben tekevény részt anki kényszerítve. kertüljünk. Többek hánya akkori pol-tysegem is, azok minden ellenséges hink kellett. Azon-gy ar ügy előmoz-

örgey hadtestének orrelára siettem. n. Jelenést tettem djeiről, és kerülő t, hogy mint futár fóknyi hidegben, kérektem oda. kép tártul sze-enségs képe, mely sságot érte. Iglo-gekban s szanaszet oritva találtam n nyomult, én te-ánt Piller ezredest tegyek neki. Azon midő a akkori esi püspök Zaboy-n távozott.

megláttam, Ló-rendezett. Nagyon jelenetre, midőn e lépett azon ör-r a n y i s z k ó -fáncaz, az emelke-czárta, rövid ideig vöztak a tisztiek, ki köteleességüknek ább menetelhes-

vevéget, másnap kori polgári biz-

(Folyt. köv.)

MEGHIVÁS.

Mely szerint a h-nánási takarékpénztár részvényesei a folyó évi július hó 31-én d. e. 10 órára a városháza nagytermében tartandó

rendkívüli közgyűlésre

tisztelttel meghívotnak.

Tárgysorozat :

- 1.) A megüritelt pénztárnoki állás betöltése.
- 2.) Az igazgatóság által előterjesztendő nyugdíj-szabályzati javaslat tárgyalása.
- 3.) Netalán felmerülő indítványok tárgyalása stb.

H. Nánás, 1887. június 29.

Pákozdy Lajos,
elnök.

Látványosság Debreczenben

Alólírottak van szerencséje a mélyen tisztelt közönséggel tudatni, hogy helyben, a **Hungária** kávéházzal szemben, kilencz év óta fenállott kész férfi és gyermek ruharaktárt a

Piacz és Miklós-utczai sarok boltba,

Czégely házban, a megyeházzal szemben

tetemesen nagyobbítva, a kor igényeinek megfelelően s egészen nagy városi minta szerint berendeztem és miután nevezett üzlet egy kizárólagos

Bécsi kész férfi és gyermekruha nagykereskedés fióküzlete.

azon kellemes helyzetben vagyok, hogy minden cikkeimet a legolcsóbb árakban kiszolgálhassam.

Köszönetem kifejezésével az eddigi pártfogásért, ezt jövőre is kérve maradtam

teljes tisztelettel
Feuerwerker Ignácz.

Huzás már július 22-én.

Kincsem á 1 ft || sorsjegy 10 ft

Sorsjegy csak

Főnyeremény készpénzben

50.000 FORINT

10.000 ft, 5000 ft 20° levon. | 4875 pénznyeremény.

Kincsem-Sorsjegyek kaphatók
A magyar lovaregylet sorsjegy-irodájában : Budapest, vaczi utca 6. sz.
Valamint kiadó hivatalunkban is.

Malom-eladás.

Magyarország északkeleti részében fekvő, 8000 lakossal bíró városban, mely élénk forgalommal bír a hegységek és Galiczia felé, a tulajdonosnak messze földre való eltávozására miatt, 4 vizimalom, melynek egyike amerikai szerkezetű műmalom 3 kerékre, másika előnyösen átalakítható fűrész malommal

jutányos áron eladó.

Ezek teljesen tehermentesek, kizárólagos öröklési regále-joggal bírnak, biztos és jó tőke elhelyezést képeznek s a fáradságot megtalazzák.

Nyílt ajánlatokat közvetít **Mosse Rudolf** Bécsben. I. Seilerstättle 2-ik szám
Czím : „P. 776.”

Cs. kir. szabadalmazott higiéniai kérvények a száj és fogak ápolására

Dr. Faber C. M. orvostudorától,

a mexikói császár udvari orvosa, a becsületle-gio lovagja.

Eucalyptus-száj-eszencia

(jutalmazva 1878ban, Párisban)

kitűnően hat a ragályok ellen, védszer a diphteritis ellen, nélkülözhetetlen mindennemű nyak-fájdalomnál, a száj és gompor rossz szaga ellen, fogfájás ellen. A gyermekeknek gargarizálás végett az iskolába való menetel és kijövetel után igen ajánlható. A szobák fertőtlenítésénél nélkülözhetetlen. Egy pal-czk ára 1 ft 20 kr. o. é.

Különleges szájszappan : „Puritas.”

Az egyetlen, mely az 1862-iki londoni kiállításán éremmel tüntettetett ki, mivel a legalkalmasabb eszköz a fogak jó karban való tartására nézve. Egy doboz ára 1 ft o. é.

Garantirozott Puritas-fogkefék

préselt bakkfából és vegyileg megdedzett szőrből 1 drb ára 60 kr.

Kaphatók : Debreczenben Göltl Nándor gyógyszerárban, Miskolczon Dr. Szabó F., Dr. Szabó C. gyógyszerésznél, Egerben Göllner Lőrincz gyógyszerésznél, Szécsényben Pokorny P. gyógyszerésznél, Miskolczon Mahr Károly dízműkereskedésében.

Főraktár : Bécs, I. Bauernmarkt 3.

Debreczenben, Péterfia utca végén, az István gőzmalom szomszédságában. Helyi vasut megállóhely.

Úszoda megnyitás!

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tisztelettel tudatni, hogy az újonnan épített és a kor igényeinek teljesen megfelelő

USZODÁT

vasárnap, azaz június hó 26 án délután 2 órakor megnyitottam.

A 35 méter hosszú és 20 méter széles úszoda a szerint van berendezve, hogy egyrészt a fürdőzők, más részét pedig az úszók használhatják — és 2 lábtól 10 láb mélységig részletes irányban halad ; még 6 éves gyermekek fürdésére is alkalmas — melyek a hideg fürdés jótékonyán kívül még azon előnyben részesülnek, hogy midőn padozatot éreznek maguk alatt, a vízzel megismerkednek s a legjobb úszók válnak belőlük. Miután az idő rövidsége miatt nem lehetett a nők részére egy más egész külön női uszodát felépíteni, a jelen évről következőleg lett az úszoda használhatása nők és férfiak részére megállapítva :

Mindennap reggel 5 órától 9-ig férfiaknak, 9-től déli 1-ig nőknek, és délután 1 órától estig ismét férfiaknak.

Fürdési díj :

Egyszeri fürdés vagy úszás férfiak vagy nők részére fürdő ruhával 30 kr.
Kedvezményes díj egy katonák részére őrmestertől lefelé fürdő ruhával 20 kr.
A főiskola, reál, kereskedelmi és a róm. katolikus iskolák növendékei igazolás mellett kedvezmény-jegyben részesülnek.
Gyermek-jegy fürdő ruhával szinte 20 kr.

Kezdek számra :

Egész folyam 10 frt és minden lecke 10 kr. A kezdők felvételkor 1 frtot és felszabaduláskor szintén 1 frtot fizetnek a pénztárnál.

Szabad úszók számára :

Egész folyamra	10 frt.
Egy óra	5 frt.

A saját úszó ruhákkal bíró bérlő közönség a ruhák mosásáért és gondozásáért egész folyamra 1 frt 20 krt tartozik fizetni.

Úszó-mesternek Lang Mihály budapesti Lukács-fürdőbeli uszó-mestert nyertem meg, ki az úszni tanulóknak részére az oktatást adja és az úszókra felügyelni fog.

Az úszoda helyiségében levő sörcsarnokban jégbeültött sör és hideg étlék is kiszolgáltattak.

Szikszay Gyula.

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntődéje

Kassán, eperjesi-ut 6. szám.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával czél szerűen s gondosan gyártott jöhrnevé gépeit a közlekedő nyári időnyre, nevezetesen :

Cséplőkészülettel könnyű járással, járgány vagy gözmozgony általi hajtásra. Kézi-cséplőgépeit, járgány hajtásra is alkalmazva, szalmarázó készülékkel, vagy a nélkül.

Baker- és magtár-rostait, továbbá mindennemű szivattyukat, gőzgépeket és gőzkazánokat Szeszgyár-berendezéseket, m. p. Henze főzők, kavarázó-készülékek, malata- és burgonyazuzókat stb.

Gépgyárunkban gyártmányainknak jelentékeny készletét tartjuk állandóan ; bizományi raktárt pedig :

SESZTINA LAJOS

urnál Debreczenben,
Gazdasági gépeink képes-, valamint öntödénk gyártmányai árjegyzékét ingyen és bérmentve küldjük.

Tüdőbetegek gyógyítása,

Güműbőr-ostok, aszkórosok, sorvadásban szenvedők, fuldokok, nehezen lélegzők, hossza van tartó tüdő-lurutosok stb. süritett lég

belégzése által

(Rectal-Injection.)

Ezen gyógymód csudálata méltó eredményeket mutat fel az orvosi tudományban. Gyors és biztos eredmények után minden orvos és tanár szaklapjokban a legmelegebben ajánlja e en eljárást a világ minden részeiben.

Igen gyakran már három napi belégzés használata után güműbőr-ostok, aszkórosok, sorvadókna kohogásban, hideglelésben is. Hetenkint a test 1 1/2 k°-val gyarapszik, ugy annyira, hogy ezen aduók képesek ismét a legnehezebb foglalkozásokhoz visszatérni.

Nehezen lélegzőknél 1 1/2 órai belégzés után könnyű lélegzés áll be ; állandó használatnál ezen baj egészen elmúlik, sőt a güműbőr-ostoknál is lassacskan eloszlatja e bajt a javulás áll be. Harmincz ily betegnél, kik már az uoison voltak, belégzés által tokeletesen kigyógyultak.

A világ minden nagyobb kórházaiban, ép ugy Bécsben, a cs. kir. általános betegek házában ezen süritett lég

belégzés készülék

évek óta sikeresen használják.

Eze röi bizonyítványok vannak. A cs. kir. belégzés készülék (Rectal-Injection) hozzá tartozó teljes felszereléssel, süritett lég készítésére hozzá való utatással, orvosok vagy betegeknek saját használatra, megrendelhető :

Dr. ALTMANN KÁROLY-tól

BÉCSBEN,
VII. Mariahilfer-Strasse 80. szám.

Ára 8 forint és 30 kr., pakolással együtt.
Az összeg előleges beküldése mellett vagy utánvéttel.

Ezen gyógymód sem nem terhes, sem nem háborító.

Eladó föld.

A szoboszlói utfélen 13 catast, hold uj osztásu szántó föld, a rajta levő tanya épülettel együtt eladó.

Értekezhetni lehet felőle Váradi Ferencz tulajdonossal Hatvan-k. v. 3407. szám a.

Eladó.

1. Saját termésti érmelléki bor. 150 hektoliter 1884. évi termés summásan 11 frt, kicsiben 50 literen felül 12 frt
- 70 hektoliter 1885. évi termés summásan 17 frt, kicsiben 50 literen felül 18 frt.
- Több évi bakar bor.
- A vajdai pinczében átadva 9 frt illetve 15 frt.
2. A hatvan utczai kert háta megett, a Csokonai dűlőben 2 1/2 hold szántóföld luczernának való 800 frt.
3. A tégláskert harmadik járásán 11 kertü uyilas szántóföld, luczernának való 2200 frt. o. é.

Értekezhetni Nagy Péterfia 972. háznál a tulajdonossal.